

edicions
bromera

Joan Pla

A golden chalice is the central focus, set against a background of a wall with red splatters. A large, semi-transparent red circle is superimposed over the chalice, containing the title text in white. The chalice has a wide rim with rivets and a narrower base.

LA
DEL SECTA
GRAAL

I

El robatori del Graal

Era un migdia de primeries d'agost. El sol, aplomat, queia sobre l'asfalt de la plaça de Saragossa i creava tènues reverberacions càlides. Els escassos transeünts que s'ariscaven a desafiar la calda solar buscaven el recer de les cases. Vaig prendre una orxata ben freda i vaig penetrar en la catedral. Jo sóc membre de la Germandat del Sant Calze del Cos de la Noblesa Valenciana, per tradició familiar i com a titular d'una baronia que el meu rebe-savi va guanyar quan la Guerra del Francés. És per això que a les onze i mitja tenia el meu torn de vetlador del Sant Calze. No podia preveure ningú el que s'esdevindria mitja hora més tard. Ni jo mateix, és clar.

També dins la capella del Sant Calze es feia sentir aquella calor sufocant i humida, que provenia del carrer. Jo estava agenollat en un dels reclinatoris, davant mateix del cambril on es trobava aquella joia tan antiga. El meu pensament, però, era lluny de cap meditació profunda. Havia quedat amb Empar, la meua amiga, a la una al bar de costum, a la platja de la Pobla de Farnals on passàvem l'estiu. Faltava mitja hora i un altre membre de la germandat que havia de rellevar-me no hi acudia.

Vaig mirar enrere, un poc desficiós, una de tantes vegades. Llavors, estranyat, em va semblar veure que

dos homes alts es col·locaven ràpidament dos passamuntanyes, en el passadís que dóna accés a la capella, i es treien de la butxaca... ¡sengles pistoles!

Sorprés pel fet tan inesperat, em vaig posar dret, sense saber ben bé quina actitud prendre. Però no vaig haver de decidir-me massa. Una bala va passar fregant-me el braç esquerre. Em vaig tirar a terra, de bocaterrosa. I vaig observar que la mitja dotzena de persones que es trobaven a la capella feien el mateix, ben atemorides i xisclant sense esma, perquè semblava que havien perdut els nervis.

Jo m'havia gitat vora un dels bancs. Vaig gosar, dissimuladament, observar què passava, perquè —vaig pensar— la meua vida estava en joc. Aleshores vaig veure com s'acostava cap a mi la persona que m'havia disparat, mentre l'altra s'havia quedat a l'entrada de la capella vigilant les persones que jéiem a terra. Vaig sentir por. La persona se m'acostà, em va tombar amb el peu cara cap amunt. Vaig obrir els ulls, astorat. Va comprovar que jo estava viu. Va seguir avant i vaig veure que pujava els escalons de l'altar. Va traure de dins d'una bossa un martell ben gros. S'acostà al cambril que protegeix el Sant Calze i, amb una força extraordinària, el va trencar. Hi va penetrar, mentre sonava l'alarma. Va trencar amb compte el vidre de l'urna que guarda el Sant Calze, el va traure i va fugir cap a l'eixida de la capella. No va trobar el camí lliure. Una de les dones que jeien a terra, que no havia perdut tampoc detall de res, en veure que el lladre fugia amb el Sant Calze, es va llançar sobre ell, impel·lida per un ressort inconscient, i tractà de llevar-li'l de les mans.

Sorprés per l'impuls d'aquella dona, el lladre tractava sense aconseguir-ho de desempallegar-se-la de damunt. Però la dona, que es veia baixeta però massissa, el tenia agafat amb tots els deu dits de les mans.

Va haver d'acudir el company del lladre. D'un colp sec al cap, va fer caure la dona feixugament a terra. Però no debades. La dona aconseguí, durant un dels seus moviments incontrolats, llevar al lladre per uns moments part del passamuntanyes que li cobria el rostre. Jo no en vaig perdre cap moviment. Aquell rostre se'm va quedar fixat com si el coneguera de tota la vida. Tot seguit, ell i el seu company, van fugir cap al carrer.

L'alarma continuava sonant desesperadament. Tot havia estat qüestió de segons, malgrat aquest incident. O això em va semblar. Quan les altres persones que hi havia a la catedral i jo vam eixir a la plaça de Saragossa, un cotxe es perdia carrer del Palau enllà. El vaig perseguir en companyia d'un canonge beneficiari uns segons. En vaig veure mitja part de darrere. Em va semblar un Seat 124, blanc, matrícula espanyola. Però no podia assegurar res més.

Quan vaig tornar cap a la catedral, sentia ràbia contra mi mateix. Resulta frustrant no poder fer res en situacions com aquesta. Vaig sentir que una dona, amb veu escarotada, havia reunit entorn seu un grup de gent, sobre la vorera. Vaig acostar-m'hi. Era una dona alta, ben pentinada, de llavis molsuts i ulls menuts. La dona contava al rogle de gent que s'havia format:

—¡Si jo els he vists baixar del cotxe!... Han entrat darrere de mi... Jo anava a l'altar de sant... ¡Però no hi he arribat! He sentit l'alarma i, per curiositat, he tor-

nat arrere, per veure què passava... ¿Qui anava a dir-ho?

—¿Podria descriure com eren? —li vaig preguntar.

—¡Home! Si no fóra perquè són lladres..., jjo diria que són guapos! Els dos de cabells rossos, alts... ¿Com diria? ¡Com els alemanys! El cap gros, sí... ¡Però trem-pats! ¡I el de dins també!

—¿Quin de dins? —li vaig demanar, estranyat.

—El que s'ha quedat dins del cotxe —respongué amb naturalitat la dona.

—¿Quin cotxe?

—¡El cotxe amb què han arribat! ¿Quin havia de ser?

—¿I podria dir-nos quin cotxe era? ¿De quin color?...

—Era blanc. Però no sé res més... Jo no tinc cotxe i no n'entenc, si és que vol saber res més... És una llàs-tima, ¿no?... Perquè la policia m'ho preguntarà... —va comprendre ella.

—Sí.

—Era..., ¿com li diria?... ni gran ni xicotet... Mitjà, això; un cotxe mitjà...

Vam sentir les sirenes de la policia que s'hi acostaven a tot gas.

—¡Quina emoció! —va dir aquella dona, com si anara de festa.

Vaig entrar a la capella. Dues dones i el sagristà de la catedral socorrien la dona que havia rebut el colp. Havia estat un colp sec, ben donat, sense gens de sang. A poc a poc va tornar en si.

—Seria convenient que li feren una radiografia —li va aconsellar una de les dones.

—Pense que sí —hi corroborà el sagristà.

Vam sentir les sirenes de la policia, a fora. Van

entrar en tromba. Però ja no hi havia res a fer. Jo sabia que faria tard, ara, a la cita amb Empar.

Efectivament. Vam haver d'acudir a la comissaria i declarar tot el que s'havia esdevingut.

Però no va poder ningú aportar res que poguera proporcionar a la policia que el rostre que vaig veure sota el passamuntanyes responia, com havia assegurat aquella dona, a un tipus d'home saxó.

—¿No gosa relacionar el cotxe que ha vist amb cap marca o model conegut? —van insistir.

—El que li he dit. Segur no n'estic, sergent... —els vaig assegurar.

La dona que havia vist el cotxe, més pendent de la fesomia dels lladres, no pogué assegurar tampoc, malgrat el mostrari de cotxes que la policia li va ensenyar, si es tractava d'un Seat, d'un Simca o d'un Renault. S'entestà a dir que ella no n'entenia i que tots li semblaven iguals.

De tota manera, entre les denúncies de cotxes robats que es van presentar en les diferents comissaries aquell dia, van trobar-ne un abandonat als afores de València, al carrer Alboraià. Era un Seat 124, blanc, com el color que la dona i jo havíem assegurat haver vist. Matrícula de València. Però no va servir de res a la policia. Els presumptes lladres del Sant Calze, si és que havien utilitzat aquell vehicle, no hi havien deixat cap senyal ni empremta. Ni un sol pèl ros.

II

Un rostre darrere de la finestra de l'hotel

Empar havia estat esperant-me fins a les tres i no vull contar-vos els nervis amb què em va rebre, no al bar, sinó quan a les cinc i quart vaig acudir al seu xalet per excusar-me i contar-li tot el que havia succeït.

Va deixar que Tomy, un gos llop, gran com un cavall i ferotge com un tigre de Bengala, em lladrara i quasi se'm llançara damunt, tan confiat com estava jo que l'animal em coneixia. De manera que vaig haver de tancar corrents la porta de l'entrada abans que el gos no em volguera devorar.

Als deu minuts d'estar esperant-m'hi, amb tot el sol que queia, va venir a obrir-me la senyora Teresa, la mare d'Empar, que s'adonà que el gos no parava de lladrar.

—¿Que no t'ha sentit Empar?

—Em sembla que sí —vaig dir—. Però deu estar més enrabiada que Tomy —vaig bromejar.

—Sí. Ha arribat feta una fera. ¡L'has deixada plantada, se n'ha queixat!

—He tingut una raó i grossa, senyora Teresa. ¡Han robat el Sant Calze, tot just quan jo l'estava vetlant, i he hagut d'anar a declarar a comissaria!

A pesar del meu to seriós, la senyora Teresa va esclafir a riure.

—¡I ara! ¡Mira que ets graciós, Ricard! ¡Quines ocurrencies tens! ¡Podries inventar-te'n una altra!, ¿no?...

Va adonar-se per la meua cara que jo no feia broma. Em va mirar ben seriosa.

—¿Vols dir? ¿Parles seriosament?... ¡No m'ho acabe de creure!...

—¡És cert! ¡Podem posar la ràdio, si vol!... ¡Si no es parla de res més!

Malgrat les explicacions que la senyora Teresa va fer a Empar, mentre ella no va sentir la notícia per la ràdio, no va voler rebre'm.

Després Empar se'm va abraçar i tot eren excuses i llàstimes pel que m'haguera pogut ocórrer.

Li ho vaig contar tot fil per agulla. Vam fer les paus i anàrem a la platja per relaxar-nos.

Hi havia massa gent, com sempre, durant els mesos de juliol i agost. Gent de tota mena. Gent de tot arreu. Mirava els gratacels que emmurallaven la platja. Semblaven colomers. Quan els meus pares i els d'Empar van decidir construir en aquesta platja els seus xalets, no havíem previst cap de nosaltres que en tan pocs anys ens veuríem envoltats de tant de formigó. Vaig tombar els ulls i vaig mirar Empar. Era més bonica, més viva. La seua pell morena, colrada al sol, contrastava amb els cabells rossos i els ulls verds, color de mar. Tenia la pell fina, el cos esvelt. Vaig passar-li la mà per l'esquena. Em va mirar desganada i em somrigué.

Em vaig fixar en un turista que hi havia allí prop. Estava sol. Per les seues faccions devia ser saxó. Ell va notar que el mirava. Però hi havia més homes, d'ací i d'allà, que també hagueren pogut passar per alemanys,

holandesos, austríacs... Em vaig tombar cara al sol. Més tard vam entrar en l'aigua, Empar i jo. Estava tèbia, relaxant. Però no em podia llevar del cap el robatori del Sant Calze. Quan vam eixir de l'aigua, em vaig fixar de bell nou en aquell turista solitari. Estava dibuixant sobre l'arena un no sé què.

—¿Veus aquell home que sembla alemany? —vaig dir a cau d'orella a Empar—. ¿Per què no fas la dissimulada i veus què està dibuixant?

—¡Ara tot aquell que tinga cara d'alemany et resultarà sospitos! —va murmurar ella.

Però va simular que buscava alguna cosa i va mirar el dibuix d'aquell turista.

—¡Una favada! —em va informar.

—¿Però quina favada és? —li vaig demanar.

—Una fulla... ¡Una fulla! —va replicar amb decepció.

—¿Una fulla?... —vaig murmurar.

—Sí, una fulla.

Em vaig quedar mirant l'home. Va esborrar amb les seues manasses aquella suposada fulla. I tot seguit va dibuixar-ne una altra. I així, una i una altra vegada.

—¡Sempre dibuixa la mateixa fulla! —vaig murmurar a Empar—. ¡Una fulla lanceolada, sembla!

Vaig acabar per no mirar ja més. Aquell home devia ser un maníac. Fins i tot li vaig veure ulls d'obsés.

Cap al tard, quan el sol es decantava cap a ponent, a frec de les muntanyes, vaig acompanyar Empar al seu xalet i jo vaig tornar al meu, cinquanta metres més a la dreta.

La notícia del robatori del Sant Calze s'havia estés entre la població autòctona. Però la policia, malgrat

l'esforç que duia a terme, no trobava ni rastre dels lladres.

El pare, membre de la germandat des que va nàixer, feia el telèfon roig. Es posava en contacte amb el secretari de l'arquebisbe, amb la secretària del senyor governador, amb un amic seu cap de la comissaria del carrer Cavallers... No podia donar-li ningú cap avanç en les investigacions que s'hi duien a terme.

L'endemà tota la premsa escrita, nacional, estatal i europea es feia ressò del trasbals que la notícia havia produït. I s'hi feia palés en els reportatges i editorials de tots els diaris.

Govern Civil havia posat un telèfon a disposició de qualsevol ciutadà que poguera aportar una mínima pista. Representants de totes les societats ciutadanes reclamaven la devolució de la preada joia. Mitja ciutat es va manifestar a ple migdia en la plaça de la Mare de Déu. L'arquebisbe en persona els va llegir, amb un nuc a la gola, el telegrama que havia enviat la Santa Seu, on expressava l'adhesió al dolor del poble per un acte tan sacríleg i demanava la devolució del Sant Calze, patrimoni de tota la cristiandat.

Aquell dia, segon del robatori, no va aportar ningú cap pista, és clar. Cap pista que poguera donar uns fruits. Tot i això, el telèfon de Govern Civil es va bloquejar per la quantitat de telefonades que va tenir.

L'endemà em vaig alçar ben matí. No podia dormir. Vaig comprar la premsa. Res de nou. Em vaig quedar al jardí llegint l'última novel·la que havia comprat. Em trobava deficiós. Vaig anar a remullar-me en l'aigua. Ni això. A casa, el pare semblava histèric. Com si el

Sant Calze fóra seu. I de la seua histèria es va contagiar ma mare. Per tant vaig optar per eixir i passejar entre els blocs de formigó. Emprar se n'havia anat a València amb el seu germà Vicent, major que ella.

Passejaria sol.

El paisatge era avorrit. Asphalt, tendes i més tendes, bars, *night clubs*..., cotxes a l'una i a l'altra banda del carrer... Gent que començava a anar-se'n cap a la platja, carregats de flotadors, matalassos d'aire, para-sols, hamaques... Tota la parafernàlia que comporta el ritu platger. Vaig seure en una de les escasses placetes que no han estat víctimes de l'especulació del sòl. Davant meu hi havia l'Hotel Garbí. Tenia una estructura moderna. Era nou. Vaig passar la vista per totes les habitacions, les que donaven al sud. Tovallols de bany, banyadors, roba interior... Tot exposat a la carícia del sol.

No sé l'estona que hi vaig estar. De sobte, com atret per alguna mirada, vaig tornar a fixar la vista en l'hotel. Els meus ulls es van deturar en un rostre que, mig amagat darrere dels cristalls de la finestra, semblava mirar-me. Vaig fixar-m'hi bé. Aquell rostre encara em va aguantar la mirada uns segons. Tot seguit se'n va retirar. Però el cor em va fer un fort batec. Aquell rostre semiocult...

¡Aquell rostre semiocult era el que jo havia vist sota el passamuntanyes en la capella del Sant Calze!... —vaig pensar—. Vaig actuar dissimuladament. Potser aquell rostre m'espiaava sense que jo me n'adonara. Vaig fixar en la meua memòria quina era la finestra on ell havia aparegut. Després vaig fer com que em desentenia d'aquell edifici. Cinc minuts més tard, calmosament,

però amb uns nervis que em feien petar per dins, em vaig allunyar de la placeta. Quan ja vaig estar fora de la vista del presumpte lladre, vaig córrer cap al xalet. Havia de fer una telefonada urgentment.

